

Чи буде зараховано до пільгового стажу за Списком №2 період роботи з неповним робочим часом: неповним робочим днем, неповним робочим тижнем?

Відповідно до статті 114 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 №1058 (далі — Закон №1058) пенсія за віком на пільгових умовах призначається працівникам, зайнятим повний робочий день на роботах із шкідливими і важкими умовами праці за [Списком № 2](#) виробництв, робіт, професій, посад і показників, затвердженим Кабінетом Міністрів України, та за результатами атестації робочих місць, - після досягнення 55 років і за наявності страхового стажу не менше 30 років у чоловіків, з них не менше 12 років 6 місяців на зазначених роботах, і не менше 25 років у жінок, з них не менше 10 років на зазначених роботах.

Тобто, підставою для призначення такої пенсії є наявність професії та виробництва у відповідному Списку та підтвердження шкідливих умов праці за результатами атестації робочих місць за умовами праці **протягом повного робочого дня, встановленого для конкретного виробництва**. Відсутність хоча б однієї з цих умов не дає права працівникові на пенсію за віком на пільгових умовах. Атестація робочих місць за умовами праці має бути проведена згідно з Порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 №442.

Під час визначення права на пенсію за віком на пільгових умовах застосовуються Списки, що чинні в період роботи особи.

Зазначені Списки були затверджені:

- постановою Ради Міністрів СРСР від 22 серпня 1956 р. № 1173;
- постановою Кабінету Міністрів СРСР від 26 січня 1991 р. № 10;
- постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 1994 р. № 162;
- постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2003 р. № 36;
- постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2016 р. № 461.

До пільгового стажу зараховується весь період роботи на відповідних посадах або за професіями, незалежно від дати їх внесення до Списків, за умови підтвердження документами відповідних умов праці за час виконання роботи до 21.08.1992 р. та за результатами проведення атестації робочих місць за умовами праці (далі - атестація) після 21.08.1992 р.

Відповідно до пункту 4 Порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 1992 р. № 442, атестація проводиться у строки, передбачені колективним договором, але не рідше одного разу на 5 років. Результати атестації застосовуються при обчисленні стажу, який дає право на пенсію за віком на пільгових умовах, упродовж 5 років після затвердження її результатів, за умови, якщо впродовж цього часу на даному підприємстві не змінювались докорінно умови і характер праці (виробництво, робота, робоче місце), що дають право на призначення пенсії за віком на пільгових умовах. У разі докорінної зміни умов і характеру праці для підтвердження права на пенсію за віком на пільгових умовах має бути проведена позачергова атестація.

Згідно з Методичними рекомендаціями для проведення атестації робочих місць за умовами праці, затвердженими постановою Мінпраці України від 01.09.1992 №41, та згідно з Порядком застосування Списків №1 і № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників при обчисленні стажу роботи, що дає право на пенсію за віком на пільгових умовах, затвердженим наказом Мінпраці України від 18.11.2005 №383, **під повним робочим днем слід вважати виконання робіт в умовах, передбачених Списками, не менше 80% робочого часу**, встановленого для працівників конкретного виробництва, професії чи посади, з урахуванням

виконання підготовчих, допоміжних, поточних ремонтних робіт, пов'язаних з виконанням своїх трудових обов'язків.

Отже, період роботи при неповному робочому тижні буде зараховано до пільгового стажу при дотриманні підстав вказаних вище.

Період роботи в режимі неповного робочого дня, наприклад, на 0,5 чи 0,7 робочої ставки, не може бути зарахований до пільгового стажу за Списком №2, так як буде відсутня одна з підстав – зайнятість в шкідливих та важких умовах праці протягом повного робочого дня (80% робочого часу).

Для підтвердження пільгового стажу роботи необхідно подати трудову книжку із оформленими належним чином записами про займану посаду і період виконуваної роботи, виписку із наказу по підприємству про проведення атестації на відповідному робочому місці та, у разі відсутності у трудовій книжці відомостей, що визначають право на пенсію на пільгових умовах, уточнюючу довідку, передбачену пунктом 20 Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 1993 р. № 637.

Згідно з пунктом 20 Порядку однією з умов призначення пільгових пенсій є надання підприємством довідки, яка підтверджує пільговий стаж. У такій довідці повинна підтверджуватися зайнятість повний робочий день, а також мають бути зазначені:

- період роботи, що зараховується до спеціального стажу;
- професія або посада;
- характер виконуваної роботи;
- розділ, підрозділ, пункт, найменування Списків або їх номери, куди включається цей період роботи;
- первинні документи за час виконання робіт, на підставі яких видана зазначена довідка.

Правовий інспектор праці

Г. Просяник